

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Олег ЛАГОДНЮК

30.12.2022

06-05-56S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

ЕРГОНОМІКА		ERGONOMICS	
Шифр за ОП	ФП19	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань Соціальні і поведінкові науки	05	Field of knowledge Social and behavioural sciences	
Спеціальність Економіка	051	Field of study: Economy	
Освітня програма: Управління персоналом і економіка праці		Educational Program: HR management and labour economics	

Силабус навчальної дисципліни «Ергономіка» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Управління персоналом і економіка праці» спеціальності 051 Економіка. Рівне. НУВГП. 2022. 14 стор.

ОПП на сайті університету:

http://ep3.nuwm.edu.ua/15880/1/%D0%9E%D0%9F%D0%9F_%D0%A3%D0%9F%D0%95%D0%9F.pdf

Розробник силабусу: *Самолюк Н.М., кандидат економічних наук, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 5 від “24” грудня 2021 року

Завідувач кафедри: *Міщук Галина Юріївна, доктор економічних наук, професор.*

Керівник освітньої-професійної програми: *Юрчик Г.М., кандидат економічних наук, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 5 від “__” січня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Наталія Едуардівна, доктор економічних наук, професор кафедри економіки підприємства, директор ННІЕМ.*

№ документа в ЕДО СЗ №-7405

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Навчально-науковий інститут	<i>Економіки і менеджменту</i>
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Управління персоналом і економіка праці</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Рік навчання, семестр	<i>3, 6</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>24 години</i>
Практичні заняття:	<i>18 годин</i>
Самостійна робота:	<i>78 годин</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна, заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Самоліук Наталія Миколаївна, к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D1%8E%D0%BA_%D0%9D%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%8F_%D0%9C%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D1%97%D0%B2%D0%BD%D0%B0

ORCID

<http://orcid.org/0000-0001-8693-8558>

Як комунікувати

n.m.samoliuk@nuwm.edu.ua
+38097-888-9440

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни на навчальній платформі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Метою викладання навчальної дисципліни «Ергономіка» є отримання студентами теоретичних знань щодо допустимих фізичних, нервових, та психічних навантажень на людину в процесі праці та особливостей оптимального пристосування навколишніх умов виробництва, для продуктивної праці.

Основними завдання вивчення дисципліни є засвоєння здобувачами вищої освіти теоретико-методологічних та економічних аспектів ергономіки; формування навичок і вмінь самостійно розробляти і обґрунтовувати заходи щодо удосконалення трудового процесу на основі створення таких умов, за яких забезпечується висока продуктивність, стійка працездатність та зберігається здоров'я працівників.

Методи навчання: лекції у формі діалогу, проблемні лекції, навчальна дискусія, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ та задач, тестові завдання.

Технології навчання: навчальні посібники, наукові статті, мультимедійна презентація, відеовізуалізація, друкований роздатковий матеріал, проєктна технологія, рольові ігри.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2523>

Компетентності

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК17. Навики аналізу, планування, організації, розвитку та мотивування ефективного використання потенціалу людських ресурсів на мікро- та макрорівнях.

Програмні
результати
навчання

СК18. Здатність формувати фінансову та цінову політику, інвестиційний портфель підприємства, оцінювати ризики в бізнесі.

ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки

ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

ПРН28. Здатність вирішувати управлінські завдання щодо планування, організації, розвитку та мотивування ефективного використання потенціалу людських ресурсів у мікро- та макроекономічних системах.

ПРН30. Володіти навиками застосування інструментів соціального захисту, організації праці та робочого місця, управління персоналом, поведінкою та конфліктами.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до навчання, комунікаційні якості, вміння налагоджувати контакти, уміння слухати і запитувати, формування власної думки та прийняття рішення, здатність до абстрактного та логічного мислення, аналізу та синтезу

Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання:

Лекції – 24 год., практичні – 18 год., самостійна робота – 78 год.

Заочна форма навчання:

Лекції – 2 год., практичні – 8 год., самостійна робота – 110 год.

Навчальна дисципліна складається з двох змістових модулів:

1. Фізіологічні особливості праці.
2. Психічні та психологічні особливості праці.

Методи оцінювання та структура оцінки

Система оцінювання знань студентів проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>

Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного контролю знань за ЄКТС.

Студенти мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за участь у конкурсах студентських наукових робіт та студентських олімпіадах - 5 балів.

Усі модульні контролі проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle.

Перший модульний контроль містить 20 запитань різного рівня складності: перший рівень – 14 запитань по 0,5 бала, другий рівень – 5 запитань по 1 балу, третій рівень – 1 запитання на 3 бали. Усього – 15 балів.

Другий модульний контроль містить 33 запитання різного рівня складності: перший рівень – 22 запитань по 0,5 бала, другий рівень – 10 запитань по 1 балу, третій рівень – 1 запитання на 4 балів. Усього – 25 балів.

За кожним змістовим модулем проводиться по одному модульному контролю. Модульні контролі проводяться у тестовій формі на платформі <https://exam.nuwm.edu.ua/> відповідно до графіка навчального процесу.

Модульний контроль вважається складеним, якщо студент отримав не менше 60% балів.

Порядок проведення поточних і семестрових

контролів та інші документи, пов'язані з організацією оцінювання та порядок подання апеляцій наведений на сторінці Навчально-наукового ЦНО за посиланням - <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

<p>Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти</p>	<p>Теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни «Ергономіка» є дисципліни фундаментальної та професійної підготовки. Матеріал дисципліни базується на знаннях, які студенти отримали при вивченні таких навчальних дисциплін, як «Економіка праці», «Менеджмент», «Трудові договірні відносини».</p> <p>Знання та навички з навчальної дисципліни «Ергономіка» допоможуть оволодіти компетентностями з таких навчальних дисциплін, як «Управління поведінкою та конфліктами», «Управління персоналом», «Безпека життєдіяльності та цивільний захист».</p>
<p>Поєднання навчання та досліджень</p>	<p>Створюються умови для поєднання навчальної та позанавчальної діяльності за рахунок залучення студентів до майстер-класів з організації робочого місця працівників в ТОВ «ІМПЕРІЯ-КОНСАЛТИНГ», ТОВ «Вік-Експо» та ін.</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<p>Для вивчення навчальної дисципліни студенти можуть користуватися інформаційними ресурсами, наведеними на сторінці курсу https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2523</p>
<p>ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*</p>	
<p>Дедлайни та перекладання</p>	<p>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.</p> <p>Перездача модульних контролів здійснюється згідно документів розміщених за посиланням https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan</p> <p>Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/</p>
<p>Правила академічної доброчесності</p>	<p>Перед початком курсу кожен студент має ознайомитися з «Кодексом честі», розміщеним за посиланням http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/ та прийняти його умови.</p>

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Завдання навчальної дисципліни повинні бути виконані впродовж семестру в якому вона викладається. У разі відсутності на занятті через хворобу або мобільність студент зобов'язаний самостійно виконати завдання відповідно до методичних рекомендацій, розміщених на навчальній платформі Moodle.

Допускається у порядку, встановленому НУВГП, вільне відвідування студентами навчальних занять відповідно до Порядку про вільне відвідування студентами навчальних занять в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Інформація щодо перездачі модулів розміщена в розділі Оголошення на навчальній платформі НУВГП <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Ліквідація заборгованості з дисципліни здійснюється згідно з Порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/1/4273.pdf>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення https://nuwm.edu.ua/index.php?preview=1&option=com_dopfiles&format=&task=frontfile.download&catid=420&id=412&Itemid=1000000000000.

Студенти можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної

Після кожного навчального заняття студенти можуть надати зворотній зв'язок за допомогою форми, розміщеної після кожної теми на сторінці

інформації про
дисципліну*

навчальної дисципліни на платформі MOODLE.

Після завершення вивчення курсу студенти проходять самооцінювання набутих компетентностей у процесі вивчення курсу та обговорюють результати на останньому занятті.

Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.

За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti#226-yakist-oslavity-normatyvni-dokumenty>

<https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti#229-rezultaty-opytuvannia-zdobuvachiv-vyshchoi-oslavy>

Оновлення*

Зміни до силабусу навчальної дисципліни можуть вноситись за ініціативою викладача та за результатами зворотного зв'язку у порядку, визначеному нормативними документами НУВГП.

Навчання осіб з
інвалідністю

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Практики,
представники
бізнесу, фахівці,
залучені до
викладання

Спеціалісти консалтингових центрів та HR-служб (ТОВ «ІМПЕРІЯ-КОНСАЛТИНГ», ТОВ «Вік-Експо» та ін).

Інтернаціона-
лізація

<https://www.scimagoir.com/>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У РОЗРІЗІ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

	ПРН-7	ПРН-12	ПРН-13	ПРН-15	ПРН-16	ПРН-18	ПРН-21	ПРН-22	ПРН-23	ПРН-24	ПРН-28	ПРН-30	Методи, технології, засоби навчання
Змістовий модуль 1. Загальні засади ергономіки													
ТЕМА 1.1. Теоретичні аспекти ергономіки													
1.1.1. Предмет і завдання курсу «Ергономіка»													Міні-лекція. Міждисциплінарне навчання. Презентація. Дискусія. Тестові завдання.
1.1.2. Методи і засоби ергономічних досліджень (антропометричні дослідження, дослідження санітарно-гігієнічних та естетичних умов праці)													Проблемна лекція. Презентація. Дискусія. Тестові завдання.
ТЕМА 1.2. Ергономічний підхід до організації праці													
1.2.1. Робоче місце та його різновиди													Міні-лекція. Презентація. Дискусія. Тестові завдання.
1.2.2. Рациональне планування та організація робочого місця													Проблемна лекція. Презентація. Дискусія. Тестові завдання.
1.2.3. Оснащення робочого місця													Проблемна лекція. Індивідуальні завдання. Презентація результатів. Тестові завдання.
1.2.4. Атестація робочих місць за умовами праці													Міні-лекція. Презентація. Дискусія. Аналіз конкретних ситуацій (case study). Тестові завдання.
ТЕМА 1.3. Фактори впливу на працездатність людини													
1.3.1. Суть і динаміка працездатності людини													Міні-лекція. Презентація. Дискусія. Тестові завдання.
1.3.2. Фактори, що впливають на працездатність													Проблемна лекція. Презентація. Дискусія. Тестові завдання.
1.3.3. Показники і методика оцінки працездатності людини													Проблемна лекція. Презентація. Дискусія. Тестові завдання.

БЮДЖЕТ ЧАСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ФОРМАМИ НАВЧАННЯ

Теми	Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
	Обсяг, год.				Балів	Обсяг, год.				Балів
	Всього	В тому числі				Всього	В тому числі			
		лекції	прак-тичні	самоств. роб.			лекції	прак-тичні	самоств. роб.	
Змістовий модуль 1. Загальні засади ергономіки	74	16	10	48	36	74	2	4	68	20
ТЕМА 1.1. Теоретичні аспекти ергономіки	12	2	2	8	5	14	2		12	5
1.1.1. Предмет і завдання курсу «Ергономіка»					2					
1.1.2. Методи і засоби ергономічних досліджень (антропометричні дослідження, дослідження санітарно-гігієнічних та естетичних умов праці)					3					
ТЕМА 1.2. Ергономічний підхід до організації праці	16	4	2	10	8	15		1	14	5
1.2.1. Робоче місце та його різновиди					2					
1.2.2. Раціональне планування та організація робочого місця					2					
1.2.3. Оснащення робочого місця					2					
1.2.4. Атестація робочих місць за умовами праці					2					
ТЕМА 1.3. Фактори впливу на працездатність людини	16	4	2	10	8	15		1	14	5
1.3.1. Суть і динаміка працездатності людини					2					
1.3.2. Фактори, що впливають на працездатність					2					
1.3.3. Показники і методика оцінки працездатності людини					2					
1.3.4. Заходи щодо підвищення працездатності працівників					2					
ТЕМА 1.4. Виробнича втома і заходи запобігання перевтомі працівників	14	2	2	10	7	15		1	14	5
1.4.1. Сутність та особливості втоми і перевтоми					2					
1.4.2. Показники втоми та перевтоми					2					
1.4.3. Заходи запобігання перевтомі працівників					3					
ТЕМА 1.5. Фізіологічні основи проектування раціональних режимів праці і відпочинку	16	4	2	10	8	15		1	14	10
1.5.1. Суть режиму праці і відпочинку та критерії його раціональності					2					

1.5.2. Методичні засади та фізіологічні закономірності проектування режимів праці і відпочинку					2					
1.5.3. Методи встановлення регламентованих перерв на відпочинок					2					
1.5.4. Шляхи раціоналізації режимів праці і відпочинку					2					
Модульний контроль 1					25					25
Змістовий модуль 2. Основні напрямки ергономічних розробок	46	8	8	30	24	46		4	42	40
ТЕМА 2.6. Ергономічний аналіз технологічних процесів та обладнання	16	4	2	10	8	16		2	14	5
2.6.1. Ергономічний аналіз технологічного процесу з виготовлення певного об'єкту					1					
2.6.2. Вимоги ергономіки до устаткування					2					
2.6.3. Ергономічний аналіз систем технологічного обладнання та виробничого середовища					2					
Тема 2.7. Ергономічні вимоги до проектування інтер'єрів різного призначення	16	2	4	10	8	15		1	14	5
2.7.1. Загальні умови комфортності та вимоги функціональності					1					
2.7.2. Ергономічні вимоги та рекомендації для проектування різних видів меблів					2					
2.7.3. Ергономічні вимоги та рекомендації оформлення інтер'єру					2					
Тема 2.8. Ергономіка та дизайн робочого одягу	14	2	2	10	8	15		1	14	5
2.8.1. Вимоги ергономіки до робочого одягу					1					
2.8.2. Засоби індивідуального захисту					1					
2.8.3. Дизайн робочого одягу					2					
Модульний контроль 2					15					15
Самооцінювання набутих компетентностей, зворотний зв'язок										
Всього	120	24	18	78	100	120	2	8	110	100

Лектор

Самолук Н.М., кандидат економічних наук, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва

